

Posudek školitele

Průběh doktorského studia a celkové hodnocení disertační práce

Jiří Sucharda, *Alfonso de Valdés and the universal empire of Charles V.*
FF UK 2018-2022

Jiří Sucharda je absolventem pětiletého magisterského oboru dějiny Latinské Ameriky (SIAS FF UK), diplomovou práci psal na téma *Role násilí v životě obyvatel tzv. aztécké říše* (prof. M. Křížová). Do doktorského programu *Historické vědy – obor iberoamerikanistika* byl přijat v roce 2018. Během následujících čtyř let plnil prakticky všechny povinnosti – ať už se jednalo o předepsané zkoušky či atestace – buď v určených termínech nebo dokonce i s předstihem, takže se mu povedlo složit státní zkoušku a odevzdat disertační práci bez toho, aby studium jakkoliv prodlužoval, což už samo o sobě v dnešní době zaslouží obdiv a pochvalu. Jedinou náležitostí, kterou se kolegové Suchardovi během zmíněných čtyř let nepodařilo splnit, tj. absolvování zahraniční stáže, která, ač byla několikrát naplánována, byla vždy nakonec zmařena v důsledku chaotických komplikací vyvolaných covidovou pandemií. Tato povinnost byla – po schválení vědeckou radou – nahrazena publikační aktivitou, o jejíchž konkrétních výsledcích viz dále.

Co se Suchardovy badatelské činnosti související s tématem disertační práce týče, došlo v průběhu studia k několika podstatným změnám. Jednak byl autor nucen postupně redukovat původní ambiciózní cíl: kriticky popsat celou epochu Karlovy vlády, podrobit detailní analýze koncept univerzalizmu a ukázat podrobněji, jak tento koncept v době Karlova panování ovlivnil i dějinný vývoj v nově se rodících španělských teritoriích v Novém světě. Tou měrou jak autor shromažďoval a studoval další a další prameny i sekundární literaturu, zjišťoval, že podobný úkol jednoznačně překračuje prostor i logické limity disertační práce. Docházelo tedy k postupnému zúžení: 1) bylo zkráceno analyzované období – nikoliv už celá vláda Karlova, nýbrž jenom její první část; 2) opuštěna nakonec byla i Amerika; 3) přičemž posléze se autorův zájem i v oblasti samotného univerzalizmu soustředil na ještě užší téma: univerzalistickou koncepci vzniklou v okruhu Karlových rádců a spolupracovníků, jakými byli Alfonso de Valdés či Mercurino di Gattinara. Myslím, že výzkumu i práci to prospělo, protože příliš široký záběr tlačil autora spíše k rozsáhlým kompilačním pasážím obecného charakteru, zatímco příklon zejména ke kritickému čtení Valdésových textů stočil práci tam, kam by zřejmě měla hlavně směřovat: tj. k analýze pramenů a zcela konkrétnímu uvažování nad myšlenkami a úvahy intelektuálů Karlovy doby, kteří se nějakým způsobem vyjadřovali k tématu univerzální vlády nad křesťanstvem. Druhou velkou změnou byla výměna jazyka práce, kdy namísto původní španělštiny autor zvolil angličtinu, která je mu přece jenom o něco bližší. Čeština byla vcelku logicky vyloučena jako bariéra pro případnou prezentaci práce na širším zahraničním fóru, s čímž lze bez výhrad souhlasit.

Kolega Sucharda pracoval s prameny i sekundární literaturou v několika různých jazycích, jeho jazykové kompetence se v průběhu studia výrazně zlepšily (angličtina a španělština na velmi dobré aktivní úrovni, francouzština B2, portugalská, švédština a němčina B1, slušná úroveň pasivní latiny), což dokládá i jeho úspěšná překladatelská aktivita, která vedla – a snad ještě i v budoucnu povede k dalším výsledkům – k publikaci komentovaného překladu vybraných pasáží ze Sahagúnovy kroniky „Obecná historie věcí v království Nové Španělsko“

pro *Svět literatury*. Dosavadní badatelskou práci v oblasti univerzalistických koncepcí v Karlových časech zúročil i publikací více než patnáctistránkového textu nazvaného „Alfonso de Valdés: španělský humanista ve službách císaře Karla V.“, která nedávno vyšel v časopise *Historie, otázky, problémy* (FF UK). Položeny jsou i základy dalších publikačních aktivit, jejichž výsledky se – s trochou štěstí – dostaví až po obhajobě disertační práce: kolega Sucharda se pokouší prosadit vydání svého překladu dvou Valdésových dopisů, současně připravuje rozsáhlou ukázkou ze své disertační práce, kterou by chtěl jako knižní monografii nabízet českým nakladatelům. S nakladatelstvím Argo už rovněž jedná o publikaci výboru svých překladů ze Sahagúnovy výše již zmíněné kroniky.

Shrnutí hodnocení disertační práce: Jsem přesvědčen, že dis. práce kolegy Jiřího Suchardy zabývající se analýzou univerzalistických koncepcí v dobách první části vlády císaře Karla V. dostala všem formálním i obsahovým požadavkům kladeným obvykle na texty tohoto typu. Je opřena o originální pramennou základnu doplněnou o rozsáhlou a kvalitativně stěží zpochybnitelnou sekundární literaturu, obé hned v několika různých jazycích. Koncept univerzalizmu, představený jak v diachronním, tak synchronním pohledu, je studován zejména na základě analýzy konkrétních textů tehdejších humanistických učenců, mezi nimiž hraje jednoznačně prim Alfonso de Valdés, jedna z významných intelektuálních postav tehdejšího západního křesťanského světa, historická figura, která, jak vyplývá z hodnocené disertační práce, nebyla dosud historiograficky zcela uspokojivým způsobem analyzována a zhodnocena. Odevzdáním disertační práce splnil Mgr. Jiří Sucharda poslední z povinností studenta doktorského programu, a to v míře, která zcela odpovídá příslušnému zákonu a všem předpisům o této formě studia.

V Ostravě, 13. 9. 2022

doc. Mgr. Jiří Chalupa, Dr.